

جلوگیری از التهاب کالاهای اساسی

کالاهای اساسی بیش از نیاز بازار در استان تهران توزیع شد. به گزارش مهر، جبرئیل برادری، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران گفت: در جنگ ۱۲ روزه، کالاهای اساسی برای پیشگیری از التهاب بازار بیش از نیاز بازار توزیع شد. وی ادامه داد: در نشست ویژه نمایندگان استان تهران عرضه روزانه بیش از ۱۰۰۰ تن گوشت مرغ، اجرای گشت‌های مشترک، تخصیص به‌موقع از محل ذخایر راهبردی، برگزاری روزانه کمیته رصد و پایش، بازاررسانی به استان‌های مسافرپذیر مانند دماوند حتی به صورت شبانه و جلوگیری از تعطیلی ناوایی‌ها و فروشگاه‌های زنجیره‌ای را از جمله اقدامات این سازمان در دوره ۱۲ روزه برای پیشگیری از هرگونه التهاب قیمتی در بازار اعلام کرد.

بحران آب در تهران

تهران صدرنشین مشکلات آب است. به گزارش مهر، عیسی بزرگ‌زاده، سخنگوی صنعت آب کشور با اشاره به کم‌بارشی در سال جاری گفت: در سال جاری در ۵۰ شهر و ۲۴ استان تنش آبی وجود دارد که برای رفع آن ۱۶۹ پروژه در حال اجرا با قدرت در حال پیشروی است. سخنگوی صنعت آب کشور اظهار کرد: با توجه به کم‌بارشی که در سال جاری در ۵۰ شهر و ۲۴ استان وجود دارد؛ تهران و مشهد در صدر شهرهایی هستند که بیشترین تنش آبی را دارند. بزرگ‌زاده در خاتمه یادآور شد: مجموع مخازن آب موجود در سدها ۲۵ میلیارد مترمکعب است که ۲۵ درصد نسبت به سال گذشته کاهش حجم وجود دارد البته باید در نظر داشت که ورودی سدها ۴۲ درصد کاهش داشته که با مدیریت انجام‌شده مخازن سدها نسبت به سال گذشته ۲۵ درصد پرشدگی سدها ۴۹ درصد است. وی ادامه داد: در آخرین گام به سراغ اضافه‌برداشت از آب زیرزمینی خواهیم رفت که متأسفانه باید تلاش کنیم که با مدیریت مصرف و مدیریت تقاضا این اتفاق نیفتد.

حمایت از بورس با بیمه سهام

منابع بسته حمایتی به‌صورت تدریجی به بازار سرمایه تزریق خواهد شد. به گزارش سنا، قادر معصومی خاتق‌ا، مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به اقدامات حمایتی دولت در شرایط بحران بازار، از مصوب شدن «بیمه سهام» و انتشار اوراق اتری ۲۰ همتی توسط صندوق تثبیت بازار خبر داد و گفت: این ابزارها به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که بتوانند در مقاطع حساس، مانع از گسترش فضای روانی منفی و ریزش‌های غیرمنطقی شوند. معصومی خاتق‌ا، شفافیت در اعلام برنامه‌های اقتصادی دولت را یکی از عوامل کلیدی در جلب مشارکت سرمایه‌گذاران دانست و ادامه داد: هرچه سیاست‌ها و تصمیمات با شفافیت بیشتری اطلاع‌رسانی شوند، فضای نااطمینانی کاهش خواهد یافت و مردم با رغبت بیشتری به بازار بازمی‌گردند. وی همچنین به دغدغه‌های فعالان بازار در خصوص چگونگی اجرای بسته حمایتی اشاره کرد و گفت: تخصیص منابع این بسته به‌صورت مرحله‌ای و منظم در حال پیگیری است و همه تصمیمات با هماهنگی بین دستگاهی و رعایت ملاحظات بازار انجام می‌شود.

گزارش بانکی

مصائب بی‌پولی

گزارش میدانی هم‌میهن از سرگردانی مردم بین بانک‌ها و مصوبات بانک مرکزی که چندان نتیجه بخش نبوده است

عکس: ایرنا

موضوع تبدیل به یک معضل و مشکل بزرگ برای مردم شده بود. محمد، کارمند یکی از بانک‌های خصوصی در دوران جنگ به هم‌میهن گفته بود: «تعداد مراجعین به شعبه ما که در خیابان پیروزی است از نصف هم کمتر شده و از ۵۰ نفری که به بانک آمده بودند، ۴۲ نفر از آنها پول نقد می‌خواستند که مسلماً هیچ شعبه‌ای این میزان اسکناس را ندارد. به دلیل شرایط امنیتی کشور نیز ماشین حمل اسکناس با زمان‌بندی بیشتری به شعب می‌آیند و نمی‌توانیم به میزانی که مشتری نیاز دارد به آنها پول نقد بدهیم. طبق بخشنامه با کد ملی به هر فرد می‌توان ۱۵ میلیون تومان وجه نقد داد اما ما به هر فرد در نهایت ۳ میلیون تومان توانستیم بدهیم تا به همه اسکناس برسد.»

سمانه نیز کارمند یکی از بانک‌های خصوصی گفت: «شعبه بانک ما در شمال تهران و در نزدیکی مراکز اداری است و به همین واسطه ما مشتری‌های بسیار زیادی داریم. در زمان جنگ مشتری‌های ما حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد کاهش یافته بود و تقریباً هر فردی که به بانک مراجعه می‌کرد دنبال پول نقد بود، اما شرایط جنگی باعث شده که زمان ورود ماشین‌های پول جابه‌جا شود و ما نمی‌توانستیم طبق بخشنامه به هر فرد ۱۵ میلیون پول نقد بدهیم و با توجه به شرایط روز مبلغی میان یک تا پنج میلیون می‌توانستیم نقد بدهیم تا نقدینگی به تمامی افرادی که در طول روز به بانک مراجعه می‌کنند برسد و به نوعی همه به نقدینگی دسترسی داشته باشند.»

ریحانه نیز در دوران جنگ به دنبال پول نقد بود که به «هم‌میهن» گفت: در دوران جنگ به علت اینکه برخی از کارخان‌ها مشکل داشت، من ترجیح دادم که از بانک پول نقد دریافت کنم. به بانک ملی و چند بانک دیگر در منطقه هفت تهران مراجعه کردم که هر یک اعلام کردند نقدینگی ندارند و در نهایت یکی از شعبه‌های بانک تجارت تا سقف ۲ میلیون تومان پول نقد داد اما بخش عمده‌ای از این پول ۱۰ هزار تومانی بود. البته برخی از عابرانک‌ها اسکناس‌های ۵۰ و ۱۰۰ و ۲۰۰ هزار تومانی تا سقف ۳۰۰ هزار تومان داشتند.

حدیثه که در تامین نقدینگی دچار مشکل شده بود گفت: «من در محدوده شهرری به اغلب بانک‌ها خصوصاً بانک‌های تجارت و سپه رفته اما تقریباً هیچ یک نقدینگی نداشتند و تمامی آنها اعلام کردند که مشتریان پیش از شما تمام پول نقد بانک را دریافت کرده‌اند. البته یک کارمند بانک نیز به من گفت که این روزها نقدینگی کمتری به بانک‌ها آورده می‌شود و به همین خاطر‌ها بانک‌هایی توان‌ند به همه پول نقد پرداخت کنند و در نهایت از یکی از شهرهای شمالی کشور توانستم پول نقد تهیه کنم.»

زهرا نیز در تهران به دنبال پول نقد بود. او گفت: «تقریباً به بیشتر بانک‌ها در مرکز تهران سر زدم اما اغلب‌شون گفتند چون ۱۲ ظهر است، نقدینگی ندارند و بهتر است اول صبح به دنبال پول نقد باشیم. شرایط کاری من اجازه نمی‌داد که صبح‌ها به بانک بروم و بعد

در اختیار نداشتند. بسیاری از مردم با مراجعه به چندین شعبه مختلف، نهایتاً موفق به دریافت مبالغ جزئی شده‌اند و گاهی حتی این مبالغ کمتر از نیاز روزانه خانوار بوده است. از سوی دیگر عامل بعدی در بحران بانک‌ها، کاهش سقف برداشت وجه نقد توسط مردم در این روزها بود. طبق بخشنامه رسمی بانک مرکزی، هر نفر می‌تواند با ارائه کارت ملی تا سقف ۱۵ میلیون تومان پول نقد از بانک دریافت کند اما این مصوبه در عمل اجرا نمی‌شد؛ چراکه بانک‌ها همین میزان نقدینگی را هم نداشتند.

بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد بانک‌ها در روزهای اوج بحران و در بحبوحه اختلالات، تنها اجازه برداشت مبالغی بین یک تا سه میلیون تومان را به مشتریان خود می‌دادند. حتی برخی از شعب خاص که دارای نقدینگی بیشتری بودند، برای برخی مشتریان تا ۵ میلیون تومان پول نقد پرداخت می‌کردند؛ اما این مقدار به‌وضوح بسیار کمتر از تقاضای مردم به‌ویژه در شرایط بحران بود و به نوعی در شرایط بحرانی به علت عدم کارکرد برخی از بانک‌ها و کارت‌های بانکی مردم به نقدینگی بیشتری نیاز داشتند. زیرا هزینه خانوار با چند فرزند کوچک برای یک هفته اقامت در خارج از محل زندگی نقدینگی بیش از ۵ میلیون تومان نیاز دارد. فعالان حوزه بانکی عقیده دارند هم‌زمانی حملات سایبری با شرایط جنگی باعث شد که بانک مرکزی به صورت ضعیف به توزیع پول بپردازد؛ همچنین کمبود نقدینگی در شبکه بانکی در نتیجه کاهش حمل پول و نگرانی‌های امنیتی، هم به شعبات و هم به مردم آسیب جدی زده و حتی صاحبان کسب‌وکارهای خرید و روزم‌دها را به‌شدت تحت فشار قرار داده است.

از سوی دیگر برخی از مشتری بانک‌ها نیز اعلام کردند که بخش عمده‌ای از پول نقد به صورت ۱۰ هزار تومانی بوده است. مریم یکی از متقاضیان اسکناس به «هم‌میهن» گفت: «من ساعت ۱۱ و ۳۰ دقیقه صبح به چندین بانک مراجعه کردم تنها یکی از بانک‌های دولتی پول نقد داشت که مبلغ یک میلیون با کارت ملی به من داد اما مشکل اینجاست که حدود ۴۰۰ هزار تومان از این پول به صورت ۱۰ هزار تومانی و مابقی آن تراول ۲۰۰ هزار تومانی بود.» به گفته مریم، به واسطه اینکه مردم به دنبال پول خرد نبودند و از ابتدای صبح تمام تراول‌ها تمام شده، بانک در ساعات پایانی کار خود از پول نقد استفاده کرده‌اند.

این شرایط درحالی است که فرشاد محمدپور، معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی درباره کمبود منابع ریالی در برخی شعب بانک‌ها، عنوان کرد: «در برخی شعب اخباری به ما رسیده که بعضاً با کمبود منابع ریالی مواجه هستند که به صورت فوری تامین منابع ریالی انجام گرفت. بانک مرکزی در خصوص ذخایر پولی کشور مسئله‌ای ندارد.» اما بررسی اظهارات کارمندان بانک‌ها نشان می‌دهد که میزان توزیع پول توسط بانک مرکزی به صورت قابل توجهی کاهش یافته بود و این

بررسی‌های میدانی «هم‌میهن» نشان می‌دهد که طی بازه ۱۲ روزه پس از آغاز بحران، روند تأمین اسکناس برای دستگاه‌های خودپرداز و شعب بانکی به میزان چشم‌گیری کاهش یافته بود و این کمبود همچنان در برخی بانک‌ها وجود دارد.

رقیه نادایی

خبرنگار اقتصادی

پیشرفت به سمت زندگی بدون اسکناس، اگر چه وجوه مثبتی در زندگی مردم دارد اما وجه منفی آن در روزهای پرالتهاب جنگ خود را نشان داد. دنیا به سمت مبادلات بدون اسکناس حرکت می‌کند و ایران هم به همین صورت. یک دهه پیش بود که انگلستان شهر بدون اسکناس را جشن گرفت. در کنار همه موهبت‌هایی که این نوع زیست، برای مردم فراهم می‌کند ولی در صورت بروز بحران زیرساختی، اینترنتی و امنیتی همین نعمت به نعمت تبدیل می‌شود.

در روزهایی که کشور درگیر بحران جنگ شد، سیستم بانکی ایران یکی از نخستین بخش‌هایی بود که هدف حملات سایبری و اختلال‌های جدی قرار گرفت. هم‌زمان با آغاز تنش‌ها و ادامه‌دار شدن بحران امنیتی، بسیاری از بانک‌ها با مشکلاتی روبه‌رو شدند؛ مسائلی که فراتر از ضعف‌های زیرساختی، بر زندگی روزمره مردم تاثیر گذاشت.

معضل کمبود اسکناس هم‌زمان با قطعی برخی سیستم‌های بانکی، اتفاقی بود که علاوه بر جنگ ۱۲ روزه، در روزهای پس از آن هم خودنمایی می‌کند.

گزارش‌های میدانی از سطح شهر حاکی از آن است که طی چند روز ابتدایی جنگ، بسیاری از عابرانک‌ها و دستگاه‌های کارت‌خوان در سطح شهرها و حتی روستاهای کشور عملاً از کار افتاده یا با قطع بی‌دری سروسری روبه‌رو شدند. این معضل نه‌فقط امکان برداشت وجه نقد، بلکه توانایی خرید روزمره و انجام تراکنش‌های مالی را نیز با دشواری جدی مواجه کرد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که یکی از مهمترین دلایل اختلال در شبکه بانکی توقف یا کندی زیرساخت‌های بانکی بوده است اما مشکلات به همین جا ختم نشد؛ چراکه توزیع فیزیکی اسکناس نیز با چالش‌های جدیدی دست‌به‌گریبان شد. یکی از پیامدهای جنگ، افزایش ناگهانی تقاضا و هم‌زمان کاهش قابل توجه توزیع پول نقد در بانک‌های عامل بود. بررسی‌های میدانی «هم‌میهن» نشان می‌دهد که طی بازه ۱۲ روزه پس از آغاز بحران، روند تأمین اسکناس برای دستگاه‌های خودپرداز و شعب بانکی به میزان چشم‌گیری کاهش یافته بود و این کمبود همچنان در برخی بانک‌ها وجود دارد.

برخی از فعالان حوزه بانکی عقیده دارند که ماشین‌های حمل پول به دلیل نگرانی‌های امنیتی اسکناس‌های کمتری را بین شعب توزیع می‌کردند و حتی برخی از روزها عملاً جابه‌جایی به برخی از نقاط خاص متوقف می‌شد. این در حالی است که برخی شعب، حتی با حضور مراجعه‌کنندگان متعدد، پول کافی برای پرداخت